WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok VI. WARSZAWA, DNIA 31 GRUDNIA 1929 R. Nr. 24.

TREŚĆ:

Uchwała Rady Banku . . . . . str. 203
Ruch służbowy . . . . . „ 203
Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej . . . . . „ 203
Fluktuacje na międzynarodowych rynkach złota . . . . str. „ 204
Handel zagraniczny w 1929 r. . . . . „ 206

UCHWAŁA RADY BANKU.

W związku z uchwaloną na posiedzeniu dnia 14 grudnia 1929 r. ogólną podwyżką zasadniczych płac pracowników Banku, obowiązującą od 1 stycznia 1930 r., Rada Banku powzięła następującą uchwałę:

„Uchwalając w rok po zasadniczej regulacji płac to ponowne, znaczne podwyższenie uposażeń pracowników Banku w czasie, kiedy kraj przechodzi długotrwałe ciężkie przesilenie gospodarcze, uniemożliwiające we wszystkich niemal innych gałęziach pracy zarobkowej poprawę bytu pracowników, Rada Banku uważa kwestję regulowania płac personelu Banku za ostatecznie załatwioną. Zapewniając przez obecne podwyższenie płac personelowi Banku uprzywilejowane stanowisko wśród warstw pracujących w kraju, Rada Banku jest przekonana, że ogół pracowników Banku zdaje sobie w pełni sprawę ze swego wyjątkowo korzystnego, materjalnego usytuowania i że ze swej strony dojdzie do przekonania, iż okres ciągłych rewizyj uposażeń został obecnie zamknięty".

Ruch służbowy.

Nominacje.

Jan Fallenbüchl, Naczelnik Wydziału Personalnego, mianowany Naczelnikiem Wydziału Prawnego.

Przeniesienia.

Dr. Mieczysław Anczakowski, Zastępca Naczelnika Wydziału Personalnego, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Wydziału Prawnego.

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 38 z 11 maja 1925 r. należy zaznaczyć w „Wiadomościach Banku Polskiego" Nr. 21 z 15 listopada 1929 r., str. 188:

Danja	z $5^1/_2$%	na 5%,	która obowiązuje od dn. 27. XII. 1929 r.
Norwegja	z $5^1/_2$%	na 5%	„ „ „ „ 27. XII. 1929 r.
Szwecja	z 5%	na $4^1/_2$%	„ „ „ „ 1. I. 1930 r.

Fluktuacje na międzynarodowych rynkach złota.

Od dłuższego czasu złoto nieustannie drożeje. W ciągu ostatnich pięciu lat cena żółtego metalu podniosła się w stosunku do cen innych towarów o 15—20%. Niewątpliwie pozostaje to w związku z faktem, że produkcja złota w roku 1929, według tymczasowych obliczeń, nie osiągnęła 3% wysokości zapasów kruszcowych z końca roku poprzedniego. Obliczono zaś, że o ile roczna produkcja złota nie osiągnie poziomu, wymaganego przez normalny rozwój życia gospodarczego, to wówczas żółty kruszec drożeje, a ceny towarów kształtują się zniżkowo.

Jednakże właściwej przyczyny drożyzny złota doszukiwać się należy nietyle w niedostatecznej podaży kruszcu, ile we wzmożonym popycie. Wprowadzenie monometalizmu złotego przez wszystkie niemal państwa świata stanowi naturalną podstawę silnego popytu na kruszec. Popyt ten wzmaga się w ostatnich czasach pod wpływem zastępowania w wielu krajach systemu „gold exchange standard" przez system „gold bullion standard". Likwidacja powojennych długów międzynarodowych przez dłuższy czas przyczyniać się będzie również do wzrostu zapotrzebowania na złoto. Wreszcie duży wpływ na rynek złota wywiera polityka wielu banków emisyjnych, które starają się wszelkiemi środkami ochronić swą rezerwę kruszcową przed zmniejszeniem, nie uważając rezerwy tej za środek wyrównywania przejściowych deficytów bilansu płatniczego, ale widząc w niej nienaruszalną podstawę struktury kredytowej kraju.

W ostatnich czasach walka o złoto zaostrzyła się. Wyrazem tego była podwyżka stopy dyskontowej, jaka znalazła w Europie powszechne zastosowanie w ciągu 3-ch pierwszych kwartałów 1929 r., kiedy to pod wpływem spekulacji giełdowej w Nowym Jorku i wysokiego oprocentowania lokat krótkoterminowych na tamtejszym rynku, rozwinęła się emigracja kapitałów i złota z Europy do Stanów Zjednoczonych. W końcu trzeciego kwartału 1929 r. zwyżka stóp dyskontowych banków emisyjnych osiągnęła najwyższy poziom.

Kryzys giełdowy w Nowym Jorku wywołał odprężenie na rynku kredytowym Stanów Zjednoczonych i oficjalna stopa dyskontowa banków federalnych uległa obniżeniu. Federal Reserve Bank of N. Y. obniżył w dwu etapach stopę dyskontową z 6% na $4^1/_2$%. W ślad za tem nastąpiła powszechna zniżka dyskonta w Europie, będąca nowym wyrazem silnego uzależnienia europejskich banków emisyjnych od rynku amerykańskiego.

W związku z zanikiem spekulacji na giełdzie nowojorskiej rozpoczął się odpływ kapitałów i złota ze Stanów Zjednoczonych do Europy. Jest to fakt o dużem znaczeniu dla kształtowania się sytuacji na europejskich rynkach pieniężnych. Zestawienie poniższe ilustruje rozmiary i kierunek obecnego ruchu złota, jaki rozpoczął się po kryzysie giełdowym w Nowym Jorku na rynkach międzynarodowych.

Zmiany w zapasie złota banków emisyjnych.

(W miljonach dolarów).

Nazwa Banku	Połowa listopada 1929 r.	Połowa grudnia 1929 r.	Różnica
U. S. Federal Reserve Banks .	3.041·7	2.882·8	— 158·9
Bank of England.	642·8	683·7	+ 40·9
Banque de France	1.596·8	1.617·6	+ 20·8

Ze Stanów Zjednoczonych złoto odpływa w dużej mierze do Europy. Prócz Anglji i Francji większe ilości żółtego kruszcu zaabsorbowały Belgja, Szwajcarja, Szwecja, Niemcy i Polska. W ostatnich czasach wzrasta zapotrzebowanie ze strony Meksyku, Chin i Indyj. Odpływ złota z Ameryki jest wynikiem repatrjacji kapitałów zagranicznych, które tam licznie napłynęły w ostatnich czasach w związku z rozwojem spekulacji giełdowej; świadczy o tem zmniejszanie się lokat zagranicznych w bankach amerykańskich i wycofanie sum z t. zw. rachunków „earmarked". Odpływu tego nie należy więc uważać za objaw ekspansji kapitału amerykańskiego.

Dotychczasowy eksport złota nie może być uważany za objaw niebezpieczny dla banków federalnych, gdyż obecna wysokość ich rezerwy kruszcowej, 2.882·8 milj. $, nadal znacznie przewyższa poziom

z końca roku 1928, kiedy rezerwa ta wynosiła 2.584 milj. $. Według opinji amerykańskich sfer fachowych obniżenie rezerwy kruszcowej banków federalnych do poziomu z końca 1928 r. nie wywołałoby trudności na amerykańskim rynku pieniężnym. Wyrażane jest przypuszczenie, że eksport złota ze Stanów Zjednoczonych osiągnie w roku 1930 sumę 500 milj. $.

Federal Reserve Board niweluje deflacyjny wpływ eksportu złota na rynek pieniężny drogą skupu papierów państwowych. Ma to dopomóc bankom amerykańskim do pomyślnego zlikwidowania skutków kryzysu giełdowego. Banki federalne nie mogą natomiast ulżyć rynkowi kredytowemu przez dalsze obniżenie stopy dyskontowej, gdyż eksport złota stale wzrasta. Eksport ten przez dłuższy czas hamować będzie rozwój ekspansji kapitału amerykańskiego zagranicę.

Odprężenie na rynku złota, jakie nastąpiło pod wpływem zaniku siły atrakcyjnej Stanów Zjednoczonych, odbiło się przedewszystkiem na sytuacji Banku Angielskiego, którego rezerwy kruszcowe wzrosły znacznie. Gdy tylko na międzynarodowym rynku złota znika odprężenie, Bank Angielski ma możność powiększania swych rezerw drogą zakupywania kruszcu, pochodzącego z produkcji bieżącej. Złoto jest produktem wybitnie brytyjskim, gdyż 75% produkcji światowej złota pochodzi z Wielkiej Brytanji; kruszec ten napływa masowo na rynek londyński, na którym koncentrują się międzynarodowe obroty złotem.

W związku z pomyślnem dla Anglji ukształtowaniem się sytuacji na międzynarodowym rynku złota Bank Angielski obniżył w dwu etapach stopę dyskontową z $6^1/_2$ na 5%. Może to przyczynić się do zwiększenia eksportu złota z Anglji do Francji, który trwa od dłuższego czasu. Z eksportem tym rynek pieniężny angielski musi poważnie liczyć się.

Stały napływ złota do Francji obecnie dokonywa się nietylko z Anglji ale i ze Stanów Zjednoczonych. Dzieje się to mimo utrzymania przez Bank Francuski od początku 1928 r. stopy dyskontowej na niezmiennym poziomie $3^1/_2$%. Fakt ten świadczy, że niezawsze fluktuacje na rynku złota podlegają wpływowi regulacyjnemu stóp dyskontowych. Podstawą stałego napływu złota do Francji jest dodatnie saldo jej bilansu płatniczego. Dochody z turystyki, zarobki floty handlowej, odsetki od lokat zagranicznych, a wreszcie spłaty reparacyjne z ogromną nadwyżką pokrywają deficyt bilansu handlowego i inne wydatki zagraniczne Francji. Poza tem w okresie spadku franka olbrzymie kapitały francuskie, obliczane na około 2 miljardy frs, schroniły się zagranicę przed dewaluacją; ich repatrjacja trwa nadal, powodując ciągłe zapotrzebowanie waluty francuskiej. Zasobność Francji w aktywa zagraniczne szczególnie uwydatniła się po ratyfikacji traktatu Mellon-Beranger, kiedy rząd francuski uzyskał możność swobodnego dysponowania sumą 500 miljonów $, zgromadzoną uprzednio na rachunkach w bankach zagranicznych. Wreszcie francuskie banki prywatne utrzymują stale poważne zapasy dewiz zagranicznych, aby tym sposobem korzystać z wyższego oprocentowania, jakie stosowane jest na obcych rynkach.

Do wycofywania kapitałów i złota z zagranicy przyczynia się ostrożna polityka kredytowa Banku Francuskiego, a jeszcze w większym stopniu akcja fiskalna skarbu państwa i Kasy Amortyzacyjnej, która silnie drenuje wewnętrzny rynek kredytowy. Kapitaliści i banki francuskie dla zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego wycofują w miarę potrzeby swe lokaty zagraniczne, co często łączy się z importem złota.

Dowodem niezupełnego nasycenia francuskiego rynku kredytowego jest powolny lecz stały spadek cen hurtowych, których wskaźnik obniżył się od końca listopada 1929 r. z 613·0 do 583·7. Ponieważ w tym samym czasie rezerwa kruszcowa Banku Francuskiego wzrosła z 37·3 do 40·8 miljarda frs., przeto okazuje się, że niezawsze przypływ złota pociąga za sobą zwyżkę cen.

Import złota do Francji uważać należy za przygotowanie do nadania paryskiemu rynkowi kredytowemu charakteru centrum międzynarodowego. Już obecnie rezerwa kruszcowa Banku Francuskiego pod względem wielkości ustępuje jedynie zapasom amerykańskich banków federalnych. Natomiast w stosunku do liczby ludności Francja okazuje się najzasobniejszym w kruszec krajem na świecie. Rezerwa złota na głowę ludności wynosi we Francji 40 $, gdy w Stanach Zjednoczonych wynosi ona 36·3 $, w Anglji 15 $, w Niemczech 8·5 $, a w Italji tylko 5 $. Jak wielkiego wysiłku wymagało od gospodarstwa krajowego zgromadzenie tak stosunkowo dużego zapasu kruszcu, świadczy fakt, że rezerwa złota Banku Francuskiego wynosi 13% sumy rocznego dochodu społecznego, gdy tymczasem rezerwa banków federalnych sięga zaledwie 4·6% takiegoż dochodu Stanów Zjednoczonych.

Akumulacja złota przez Bank Francuski wywiera na międzynarodowy rynek pieniężny wpływ deflacyjny, analogiczny do tego, jaki doniedawna wywierały Federal Reserve Banks Stanów Zjednoczonych.

Zdawna oczekiwane odprężenie, jakie zaznaczyło się na rynkach pieniężnych po kryzysie nowojorskim, uległo osłabieniu pod wpływem polityki francuskiej.

Bank Francuski nazwany został „grobem żółtego metalu", gdyż nabywa on stale duże ilości żółtego kruszcu, którego następnie nigdy już nie odstępuje. Należy się liczyć z tem, że tego rodzaju polityka ulegnie z biegiem czasu koniecznemu osłabieniu. Tezauryzacja bowiem złota nie przynosi Francji żadnego dochodu, a natomiast na rynkach pieniężnych wywołuje trudności. Powstanie we Francji przy poparciu rządu i Banku Francuskiego dwu poważnych banków akceptowych, mających na celu finansowanie handlu międzynarodowego, świadczy, że Francja weszła na drogę ekspansji zagranicznej. Podstawa tej ekspansji jest niezwykle szeroka: Bank Francuski posiada 41 miljardów franków w złocie i 26 miljardów frs. w dewizach i wierzytelnościach zagranicznych; aktywa zagraniczne rządu francuskiego wynoszą 10 miljardów frs.; wreszcie banki francuskie posiadają dewiz na sumę 10 miljardów frs.

Zagadnienie odpływu kapitałów francuskich zagranicę staje się bardzo aktualnym problemem międzynarodowym, tembardziej, że nie należy spodziewać się szybkiego unormowania stosunków na amerykańskim rynku kredytowym, wobec wyczerpania tamtejszych banków.

Handel zagraniczny w 1929 r.

Od lipca r. b. nastąpiła aktywizacja bilansu handlowego po 27 miesiącach nieprzerwanego deficytu. Miesiącem przełomowym był kwiecień; przywóz począł wykazywać odtąd stopniowy spadek, natomiast wywóz zaczął wzrastać. Powyższe objawy bardzo wyraźnie uwydatniły się z początkiem trzeciego kwartału, kiedy na wzrost wywozu zaczęła wpływać realizacja zapasów zboża, na spadek zaś przywozu pogarszająca się konjunktura w przemyśle.

Handel zagraniczny w milj. zł.

Rok i miesiąc	Ogółem			Artykuły spożywcze i zwierzęta			Surowce i wyroby przemysłowe		
	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo
przeciętnie miesięcznie 1926	128,4	187,2	+ 58,7	22,1	64,3	+ 42,2	106,3	122,9	+ 16,5
1927	241,4	209,6	— 31,8	56,2	66,4	+ 10,2	185,2	143,2	— 42,0
1928	280,1	209,0	— 71,1	54,9	68,8	+ 13,9	225,3	140,2	— 85,1
I	294,0	215,8	— 78,2	43,3	76,5	+ 33,2	250,7	139,3	— 111,4
II	265,0	167,5	— 97,5	41,5	48,2	+ 6,7	223,5	119,3	— 104,2
III	233,3	161,5	— 71,8	29,6	47,4	+ 17,8	203,7	114,1	— 89,6
IV	321,1	214,3	— 106,8	47,5	66,3	+ 18,8	273,6	148,0	— 125,6
V	272,2	226,9	— 45,3	38,9	82,0	+ 43,1	233,3	144,8	— 88,5
VI	271,7	237,9	— 33,8	44,1	82,0	+ 37,9	227,6	155,9	— 71,7
VII	266,4	276,4	+ 10,0	35,0	105,1	+ 70,1	231,4	171,3	— 60,1
VIII	226,5	280,7	+ 54,2	30,1	109,9	+ 79,8	196,4	170,8	— 25,6
IX	247,5	262,0	+ 14,5	28,5	92,5	+ 64,0	218,9	169,5	— 49,4
X	257,2	259,4	+ 2,2	38,5	99,5	+ 61,0	218,7	159,9	— 58,8
XI	243,4	256,1	+ 12,7	37,8	100,3	+ 62,5	205.6	155,8	— 49,8

W porównaniu z rokiem poprzednim przywóz zmniejszył się o 7%, a wywóz powiększył się o 11%. W zmniejszeniu się przywozu dużą rolę odegrało ograniczenie ruchu inwestycyjnego pod wpływem ciasnoty gotówkowej i spadek siły nabywczej ludności rolnej. Ponadto trudności na zagranicznych rynkach pieniężnych zatamowały dopływ kredytów towarowych i uniemożliwiły zakupy w dotychczasowych rozmiarach.

Czynniki, oddziaływające na spadek przywozu, były z drugiej strony podnietą dla wzrostu wywozu. Ograniczenie pojemności rynku wewnętrznego stało się naturalną podstawą dla rozwoju wywozu, a trudności na zagranicznych rynkach pieniężnych udaremniały dumping kredytowy, stosowany przez obcych eksporterów.

SKOROWIDZ

Wiadomości Banku Polskiego z 1929 r.

(z pominięciem „Ruchu służbowego").

	Data	Nr.	Str.
A.			
Adresy			
klientów; zaznaczanie na papierach, skupowanych na rachunek własny	31.VIII	16	138
— listów pośpiesznych; zamieszczanie wyrazu „Ekspres"	30.XI	22	189
— pobytu pracowników podczas urlopu; obowiązek podawania . . .	14.IX	17	141
—, zamieszczanie nazwy ulicy i numeru domu przy akceptantach (wystawcach) weksli, płatnych w większych miastach	30.IX	18	149
—, zmiana nazwy Konstantynopol na Istanbul w Turcji	15.XI	21	180
Akcje Banku Polskiego			
—, podawanie zawodu i adresu klientów, żądających wpisania ich nazwisk do księgi akcjonarjuszów	31.I	2	15
Arkusze kredytowe			
—, niewłaściwe przechowywanie w skoroszytach	30.IV	8	74
Artykuły o Banku Polskim w prasie			
i informacje; zakaz umieszczania przez pracowników	15.X	19	161
—, umieszczanie przez pracowników po uprzedniem porozumieniu się z Dyrekcją.	28.II	4	39
B.			
Biblioteka oddziałowa			
—, udostępnienie urzędnikom korzystania	15.II	3	15
Bilety bankowe			
—, prawidłowe liczenie, składanie do skarbca i wydawanie	31.VII	14	122
— 500-złotowe; sprawdzanie paczek, otrzymanych jako zasiłek przez kierownika sortowni i kasjerów	28.II	4	39
—, rozmyślne uszkadzanie; zakaz.	30.XI	22	189
—, z doklejoną częścią biletu fałszywego do autentycznego; postępowanie	15.II	3	26
Bilety państwowe			
—, odsyłanie do Państwowych Zakładów Graficznych tylko niewątpliwie fałszywych	15.II	3	26
—, prawidłowe liczenie, składanie do skarbca i wydawanie	31.VII	14	122
—, rozmyślne uszkadzanie; zakaz.	30.XI	22	189
—, z doklejoną częścią biletu fałszywego do autentycznego; postępowanie	15.II	3	26
Bilon			
—, prawidłowe liczenie, składanie do skarbca i wydawanie	31.VII	14	122
—, 5-złotowe monety srebrne fałszywe; wypłata premij za wykrycie	14.XII	23	197
Blankiety wekslowe			
—, nowe	31.VII	14	121
C.			
Cesja			
dowodów depozytowych; opłata stemplowa	14.XII	23	197
D.			
„Dekada", „Dzień dekadowy" i „Ultimo"			
—, właściwa interpretacja przy sporządzaniu wykazów.	15.V	9	82
Depozyty			
—, opłata stemplowa od cesyj dowodów	14.XII	23	197
Dewizy			
—, prawidłowe ustalanie kursu przy skupie i sprzedaży	15.VI	11	97
— zdyskontowane; zamieszczanie w załączniku (f. Nr. 229) ogólnych sum poszczególnych rodzajów walut i równowartości złotych . .	15.V	9	82
Długi			
—, zakaz zaciągania przez pracowników	15.IV	7	64

	Data	Nr.	Str.
Dokumenty inkasowe			
nadesłane z zagranicy i Gdańska; wykładnia pobierania opłat stemplowych od trat i akceptów .	15.X	19	162
— płatne w dniu, jakiego niema w danym miesiącu; nieprzyjmowanie do inkasa	14.XII	23	196
—, pobieranie opłaty stemplowej od trat i akceptów, nadsyłanych z zagranicy i z Gdańska	14.IX	17	142
—, postępowanie przy inkasie weksli zaprotestowanych.	15.XI	21	180
—, „Załatwione listy inkasowe B"; pojęcie	15.XI	21	180
—, prawidłowe układanie weksli i dokumentów, przeznaczonych do zainkasowania w kasie dziennej i obowiązkowe sporządzanie zestawienia	30.IV	8	74
—, uważne sprawdzanie miejsca płatności	28.II	4	39
—, uważne sprawdzanie miejsca płatności „Włodawa"	31.VIII	16	138
— zaprotestowane; kopjowanie rachunków kosztów protestu	31.V	10	91
— zaprotestowane przyjęte do inkasa; niepodawanie do powtórnego protestu	31.VII	14	122
— zwrócone; posługiwanie się wykazem (f. Nr. 102) nawet w razie odsyłki jednej sztuki	15.II	3	26
Dotacje			
i nadmiary kasowe; zaznaczanie tych wyrażeń w uwadze nadawczej książki pocztowej przy przesyłkach wartościowych	14.XII	23	196
— stałe, miesięczne, wyznaczane kasom skarbowym przez izby skarbowe; jednorazowe zawiadomienie	15.V	9	81
—, zaliczanie na rachunek Ministerstwa Skarbu kosztów dostawy z kolei próżnych skrzyń, zwracanych przez kasy skarbowe. . . .	30.IV	8	74
Druki			
—, wysyłka za opłatą ryczałtowaną	14.IX	17	141
—, zamawianie w ilościach rzeczywiście potrzebnych.	30.IV	8	73
Dyskonto			
dewiz; zamieszczanie w załączniku (f. Nr. 229) ogólnych sum poszczególnych rodzajów walut i ich równowartości w złotych.	15.V	9	82
Dziennik i raport kasowy			
—, wydanie 7-me na r. 1930 . . .	14.XII	23	195
F.			
Falsyfikaty			
5-złotowych monet srebrnych; wypłata premij za wykrycie	14.XII	23	197
Falsyfikaty (ciąg dalszy)			
— biletów państwowych; odsyłanie do Państwowych Zakładów Graficznych tylko niewątpliwie fałszywych.	15.II	3	26
—, postępowanie z biletami z doklejoną częścią biletu fałszywego do autentycznego	15.II	3	26
I.			
Informacje			
i artykuły o Banku Polskim w prasie; zakaz zamieszczania przez pracowników	15.X	19	161
—, o stanie majątkowym osób i firm akredytowanych; zakaz udzielania postronnym osobom	15.X	19	161
—, zakaz udzielania o działalności Banku.	28.II	4	39
Inkaso			
—, postępowanie przy wekslach zaprotestowanych	15.XI	21	180
—, „Załatwione listy inkasowe B"; pojęcie	15.XI	21	180
—, prawidłowe układanie weksli i dokumentów, przeznaczonych do zainkasowania w kasie dziennej i obowiązkowe sporządzanie zestawienia.	30.IV	8	74
— weksli w dniach skróconego urzędowania	15.III	5	47
— zaprotestowanych dokumentów inkasowych; nie podawanie powtórnie do protestu	31.VII	14	122
Interwencja			
osób postronnych w sprawach służbowych pracowników	31.X	20	173
Izba Rozrachunkowa			
—, utworzenie w Katowicach. . .	15.IV	7	63
K.			
Kasy skarbowe			
—, dokładne księgowanie i kontrola pozycyj w książeczkach obrachunkowych kas skarbowych. . .	31.VIII	16	138
—, wyznaczanie stałych dotacyj miesięcznych przez izby skarbowe; jednorazowe zawiadomienia . . .	15.V	9	81
Komisowe czynności			
—, właściwe obliczanie prowizji przy kupnie i sprzedaży papierów wartościowych.	31.X	20	174
Korespondencja			
—, nadawanie za ryczałtem . . .	31.VIII	16	137
—, otwieranie listów przez Zast. Dyrektora w czasie nieobecności Dyrektora	15.VII	13	113

	Data	Nr.	Str.
Korespondenci zagraniczni			
„Loro"; zaprzestanie wysyłania załącznika do Centralnej Księgowości; sprostowanie	30.XI	22	190
— „Loro"; zaznaczanie w załączniku bliższych szczegółów, dotyczących księgowania pozycyj. . .	15.XI	21	18
—, zmiana nazw w Jugosławji i Niemczech.	31.X	20	174
—, zmiana nazwy „Irving Trust Company".	31.I	2	15
—, zmiana nazwy Konstantynopola na Istanbul w Turcji.	15.XI	21	180
Koszty			
dostawy z kolei próżnych skrzyń, zwracanych przez kasy skarbowe; zaliczanie na rachunek Ministerstwa Skarbu.	30.IV	8	74
— protestów; kopjowanie rachunków zaprotestowanych dokumentów inkasowych	31.V	10	91
— transportu pieniężnego lub podróży służbowej; niezwłoczne regulowanie zaliczek po zatwierdzeniu rachunku przez Centralną Księgowość	15.IV	7	64
Kredyty			
—, odmowne załatwianie informacyj o firmach akredytowanych w Banku Polskim	15.X	19	161
—, zawiadomienia podawców o wysokości przyznanego kredytu wolne od opłaty stemplowej.	15.IV	7	64
Księgowanie			
—, zaznaczanie w załączniku „Korespondenci zagraniczni Loro" bliższych szczegółów	15.XI	21	180
— różnic w odsetkach od pożyczek terminowych; prawidłowe przeprowadzanie.	31.X	20	174
— i sporządzanie wykazów; właściwa interpretacja określeń „Ultimo", „Dekada" lub „Dzień dekadowy"	15.V	9	82
Kupony			
—, bezpośrednia wypłata przez kasjera równowartości za pojedyńcze	30.IX	18	150
—, niepotrzebne potwierdzanie odbioru przez klienta w zobowiązaniu dłużnem	14.VIII	15	131
—, przestrzeganie terminów przedawnienia przy realizacji	31.X	20	174
Kurs			
przy skupie i sprzedaży dewiz oraz pieniędzy zagranicznych. . .	15.VI	11	97
L.			
Lichwa pieniężna			
—, nowe rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości	15.V	9	81
Liczenie			
biletów bankowych i bilonu . . .	31.VII	14	122
Listy inkasowe			
„B" załatwione; pojęcie.	15.XI	21	180
M.			
Miejsce płatności			
na wekslach i dokumentach inkasowych; sprawdzanie	28.II	4	39
— „Włodawa"; ścisłe odróżnianie nazwy.	31.VIII	16	138
N.			
Nadmiar kasowy			
i dotacja; zaznaczanie tych wyrażeń w uwadze nadawczej książki pocztowej przy przesyłkach wartościowych	14.XII	23	196
O.			
Obligo			
podawcze; punktualna wysyłka dekadowych zawiadomień o stanie obciążenia do Wydziału Kredytowego	30.III	6	53
Ogłoszenia			
o treści, niemającej związku z czynnościami bankowemi; zakaz umieszczania w lokalu biurowym.	30.III	6	53
Odsetki			
od pożyczek terminowych; prawidłowe przeprowadzanie różnic .	31.X	20	174
Opłata pocztowa			
ryczałtowana; od korespondencji .	31.VIII	16	137
— ryczałtowana od przesyłek druków.	14.IX	17	141
Opłata stemplowa			
od cesyj dowodów depozytowych.	14.XII	23	197
— od trat i akceptów, nadsyłanych z zagranicy i z Gdańska	14.IX	17	142
— od trat i akceptów, nadsyłanych z zagranicy i z Gdańska; wykładnia	15.X	19	162
—, zawiadomienia podawców o wysokości przyznanego kredytu wolne od opłaty	15.IV	7	64
Otwieranie listów			
przez Zastępcę Dyrektora w czasie nieobecności Dyrektora	15.VII	13	113
P.			
Papiery procentowe własne			
—, zaznaczanie dokładnego adresu klienta przy skupie	31.VIII	16	138
Papiery wartościowe			
—, obliczanie prowizji przy komisowem kupnie i sprzedaży	31.X	20	174

	Data	Nr.	Str.
Pensje			
—, uchwała Rady Banku w sprawie ostatecznego uregulowania	31.XII	24	203
Pieniądze zagraniczne			
—, prawidłowe ustalanie kursu przy skupie i sprzedaży	15.VI	11	97
Podatek			
od przychodów z wkładów na rachunkach oprocentowanych; 10% dodatek nadzwyczajny	30.IV	8	73
— wraz z 10% dodatkiem od odsetek wkładów na rachunkach oprocentowanych; uiszczanie wpłat przez Centralną Księgowość . . .	15.V	9	81
Podróże służbowe			
—, niezwłoczne regulowanie zaliczek, po zatwierdzeniu rachunku przez Centralną Księgowość . . .	15.IV	7	64
Pożyczki państwowe			
—, przedłużenie terminu wyższego przerachowania i konwersji obligacyj z lat 1918—1920. . . .	15.II	3	25
—, zaznaczanie nazwiska klienta na wylosowanych obligacjach, skupowanych na rachunek Ministerstwa Skarbu.	15.II	3	25
Pożyczki terminowe			
—, niepotrzebne potwierdzanie odbioru kuponów przez klienta w zobowiązaniu dłużnem	14.VIII	15	131
—, prawidłowe przeprowadzanie różnic w odsetkach	31.X	20	174
—, zakaz udzielania pożyczek w kwotach, przekraczających ustaloną normę	30.IV	8	75
Pracownicy			
—, niewłaściwość interwencji osób postronnych w sprawach służbowych	31.X	20	173
—, obowiązek podawania adresów pobytu podczas urlopu.	14.IX	17	141
—, zakaz zaciągania długów . . .	15.IV	7	64
—, zakaz umieszczania w prasie artykułów oraz informacyj o Banku Polskim	15.X	19	161
—, zgłoszenia o przeniesienie do innego Oddziału	31.VIII	16	137
Premje			
za wykrycie falsyfikatów 5-złotowych monet srebrnych.	14.XII	23	197
Prezes Banku			
St. Karpiński; pożegnanie	15.IV	7	63
Prowizja			
od żyrowych przekazów telegraficznych dla osób, nieposiadających rachunków oraz koszty . .	31.X	20	175
—, właściwe obliczanie przy komisowem kupnie i sprzedaży papierów wartościowych	31.X	20	174
Przekazy			
żyrowe telegraficzne dla osób, nieposiadających rachunków; załatwianie	31.10	20	175
Przeniesienia			
pracowników do innego Oddziału.	31.VIII	16	137
Przesyłki pocztowe			
„Ekspres"; zamieszczanie na stronie adresowej listów.	30.XI	22	189
R.			
Rachunki oprocentowane			
—, 10% dodatek nadzwyczajny do podatku od przychodów z wkładów	30.IV	8	73
—, 10% podatek wraz z nadzwyczajnym dodatkiem od odsetek wkładów; uiszczanie wpłat przez Centralną Księgowość do kasy skarbowej	15.V	9	81
S.			
Skup			
papierów wartościowych na rachunek Banku; zaznaczanie dokładnego adresu klienta	31.VIII	16	138
— wylosowanych obligacyj na rachunek Ministerstwa Skarbu; zaznaczanie nazwiska klienta	15.II	3	25
Skrzynki pocztowe			
zwracane przez kasy skarbowe; zaliczanie na rachunek Ministerstwa Skarbu kosztów dostawy z kolei	30.IV	8	74
Sprawdzanie			
ogólnych sum załączników, wysyłanych do Centralnej Księgowości	31.VIII	16	138
Sprostowanie			
—, zaprzestanie wysyłki załącznika (f. Nr. 301) do r-ku „Korespondenci zagraniczni Loro" do Centralnej Księgowości	30.XI	22	190
Srebro			
i złoto; ustalanie kursu przy skupie	15.VI	11	97
Stopa dyskontowa			
w poszczególnych państwach . .	15.I	1	12
„ „	15.II	3	28
„ „	15.III	5	47
„ „	30.III	6	53
„ „	30.IV	8	80
„ „	15.V	9	83
„ „	15.VII	13	114
„ „	14.VIII	15	132
„ „	30.IX	18	150
„ „	15.X	19	171
„ „	31.X	20	175
„ „	15.XI	21	188
„ „	30.XI	22	190
„ „	14.XII	23	197
„ „	31.XII	24	203

	Data	Nr.	Str.
Stopa procentowa			
prywatna; lichwa pieniężna . . .	15.V	9	81
T.			
Transporty pieniężne			
—, niezwłoczne regulowanie zaliczek po zatwierdzeniu rachunku przez Centralną Księgowość . . .	15.IV	7	64
Traty i akcepty			
nadsyłane z zagranicy i z Gdańska; pobieranie opłaty stemplowej	14.IX	17	142
— nadsyłane z zagranicy i z Gdańska; wykładnia pobierania opłaty stemplowej	15.X	19	162
U.			
Uchwała Rady Banku			
w sprawie ostatecznego uregulowania płac pracowników	31.XII	24	203
„Ultimo", „Dekada" lub „Dzień dekadowy"			
—, właściwa interpretacja przy sporządzaniu wykazów.	15.V	9	82
Urlopy			
—, podawanie przez pracownika adresu pobytu	14.IX	17	141
Urzędowanie skrócone			
w dniach przedświątecznych; inkaso weksli	15.III	5	84
W.			
Walne Zebranie Akcjonarjuszów Banku Polskiego	15.I	1	1
—, sprawozdanie	15.II	3	26
Waluta dyskontowa			
Zastępstw; zapisywanie na rachunek Zastępstwa	28.II	4	40
Wartość			
—, określanie w dolarach; zakaz .	30.XI	22	189
Weksle			
—, mylne wysyłanie do Oddziałów	14.VIII	15	131
—, nowe blankiety.	31.VII	14	121
— płatne w dniu, jakiego niema w danym miesiącu; nieprzyjmowanie do dyskonta	14.XII	23	196
—, prawidłowe układanie weksli i dokumentów, przeznaczonych do zainkasowania w kasie dziennej i obowiązkowe sporządzanie zestawienia.	30.IV	8	74
—, punktualna wysyłka dekadowych zawiadomień o stanie obciążenia do Wydziału Kredytowego .	30.III	6	53
—, uważne sprawdzanie miejsca płatności	28.II	4	39
—, uważne sprawdzanie miejsca płatności „Włodawa"	31.VIII	16	138
Weksle (ciąg dalszy)			
—, zamieszczanie nazwy ulicy i numeru domu w adresie akceptantów (wystawców) weksli, płatnych w większych miastach	30.IX	18	149
— zaprotestowane; inkaso	15.XI	21	180
—, zawiadomienia podawców o wysokości przyznanego kredytu wolne od opłaty stemplowej.	15.IV	7	64
Wykazy			
—, punktualna wysyłka dekadowych zawiadomień o stanie obciążenia do Wydziału Kredytowego .	30.III	6	53
—, właściwa interpretacja określeń „Ultimo", „Dekada" lub „Dzień dekadowy" przy sporządzaniu . .	15.V	9	82
Wywiady o Banku Polskim			
—, zakaz udzielania	28.II	4	39
Wyższe przerachowanie i konwersja			
—, przedłużenie terminu pożyczek państwowych z lat 1918 — 20. . .	15.II	3	25
Z.			
Zaliczki			
na koszty transportu pieniężnego lub podróży służbowej; niezwłoczne regulowanie po zatwierdzeniu rachunku przez Centralną Księgowość	15.IV	7	64
Załączniki			
—, sprawdzanie wysyłanych do Centralnej Księgowości.	31.VIII	16	138
Zastępstwa			
—, wnioski o otwieranie w miejscowościach, nieposiadających urzędów notarjalnych	15.V	9	82
—, zapisywanie waluty dyskontowej na rachunek Zastępstwa . . .	28.II	4	40
Złoto			
i srebro; ustalanie kursu przy skupie	15.VI	11	97
Ż.			
Życzenia noworoczne			
—, podziękowanie Władz Banku i zaprzestanie nadsyłania	15.I	1	1
Żyro			
—, dokładne sprawdzanie pozycyj kredytowych, wpisanych do książeczki obrachunkowej	31.VIII	16	138
—, wydawanie zaświadczeń centralom firm o wysokości salda na rachunkach żyrowych ich oddziałów	14.XII	23	196
—, załatwianie telegraficznych przekazów dla osób, nieposiadających rachunków żyrowych	31.X	20	175
—, zamieszczanie w zawiadomieniach o otwarciu rachunków prawidłowego brzmienia firm	15.XI	21	179

ARTYKUŁY BIURA EKONOMICZNEGO

oraz

TABELE STATYSTYCZNE.

	Data	Nr.	Str.
Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie rocznego sprawozdania	30.IV	8	75
Banki Akcyjne	28.VI	12	112
Bilans łączny banków akcyjnych i wielkich domów bankowych . . .	15.IV	7	65
Bilanse banków emisyjnych w porównaniu z końcem III kwartału 1928 r.	31.I	2	24
Bilanse banków emisyjnych w porównaniu z końcem IV kwartału 1928 r.	15.IV	7	72
Bilanse banków emisyjnych w porównaniu z końcem II kwartału 1929 r.	15.X	19	172
Ceny giełdowe zbóż.	31.VII	14	130
Ceny hurtowe	31.X	20	178
Dokumenty inkasowe przyjęte i zainkasowane w 1928 r.	15.I	1	11
Dokumenty inkasowe przyjęte i zainkasowane od 1-go stycznia do 30-go czerwca 1929 r.	31.VII	14	127
Działalność Państwowego Banku Rolnego w roku 1928	30.III	6	56
Finansowe położenie Polski i rola Banku Emisyjnego. (Ref. Nacz. Dyrektora D-ra W. Mieczkowskiego.	30.IX	18	150
Fluktuacje na międzynarodowych rynkach złota	31.XII	24	204
Handel zagraniczny w 1929 r.	31.XII	24	206
Kredyty krótkoterminowe	15.XI	21	181
Kruszcowe zapasy złota dla celów monetarnych.	28.II	4	40
Kryzys giełdowy w Nowym Jorku. .	30.XI	22	190
Monometalizm złoty w Szwajcarji . .	30.III	6	61
Obrót pożyczkami w zakładach zastawniczych	30.IX	18	160
Obroty na giełdzie pieniężnej w Warszawie w 1928 r.	15.V	9	83
Obroty na giełdzie pieniężnej w Warszawie.	31.VIII	16	140
Obroty na rachunkach żyrowych we wszystkich Oddziałach Banku Polskiego	31.VII	14	130
Obroty w Zastępstwach Banku Polskiego w latach od 1924 do 1928 .	28.II	4	46
Plan Younga	28.VI	12	110
Pocztowa Kasa Oszczędności na podstawie sprawozdania z działalności za 1928 rok	28.II	4	40
Podział kredytów Banku Gospodarstwa Krajowego według celów i kategoryj dłużników w 1928 r. . .	15.I	1	13
Położenie gospodarcze Polski			
w grudniu 1928 r.	15.I	1	1
w styczniu 1929 r.	15.II	3	30
w lutym 1929 r.	15.III	5	47
w marcu 1929 r.	15.IV	7	66
w kwietniu 1929 r.	15.V	9	83
w maju 1929 r.	15..VI	11	97
w czerwcu 1929 r.	15.VII	13	114
w lipcu 1929 r.	14.VIII	15	132
w sierpniu 1929 r.	14.IX	17	142
we wrześniu 1929 r.	15.X	19	164
w październiku 1929 r.	15.XI	21	181
w listopadzie 1929 r.	14.XII	23	197
Położenie gospodarcze Polski od 1924 — 1929 r.	30.III	6	54
Pożyczki niektórych państw na giełdzie w Nowym Jorku	31.VII	14	125
Protesty weksli.	15.I	1	7
Rachunek Zastępstw (obrót gotówkowy) na rok 1928.	15.II	3	36
Reforma monetarna w Bułgarji . . .	31.I	2	15
Rezerwy kruszcowo-walutowe 18 ważniejszych banków emisyjnych Europy oraz Stanów Zjednoczonych.	15.XI	21	187
Rok Skarbowy 1928/29	15.VI	11	104
Ruch złota w tysiącach dolarów. . .	15.IV	7	66
Rynek giełdowy w Polsce	28.VI	12	106
Spółdzielczość w Polsce w r. 1927 . .	31.V	10	91
Stabilizacja monetarna w Rumunji. .	28.II	4	43
Stan obiegu listów zastawnych i obligacyj w Polsce	31.V	10	96
Stopa dyskontowa			
w poszczególnych państwach . . .	15.I	1	12
„ „	15.II	3	28
„ „	15.III	5	47
„ „	30.III	6	53
„ „	30.IV	8	80
„ „	15.V	9	83
„ „	15.VII	13	114
„ „	14.VIII	15	132
„ „	30.IX	18	150
„ „	15.X	19	171
„ „	31.X	20	175
„ „	15.XI	21	188
„ „	30.XI	22	190
„ „	14.XII	23	197
„ „	31.XII	24	203

	Data	Nr.	Str.
Stopa dyskontowa w Stanach Zjednoczonych A. P.	31.VIII	16	139
Sytuacja banków w ostatnich trzech latach	31.VII	14	122
Sytnacja na francuskim rynku kredytowym	31.X	20	175
Weksle miejscowe zdyskontowane i zainkasowane w 1928 r.	15.I	1	10
Weksle zamiejscowe nadesłane i zainkasowane w 1928 r.	15.I	1	14
Wkłady w instytucjach kredytowych.	15.IV	7	65
„ „ „	28.VI	12	105
„ „ „	14.XII	23	202
W przededniu legalnej stabilizacji walutowej w Czechosłowacji . . .	30.IV	8	78
Wydatki państw	15.II	3	28
Wykaz obrotów w Zastępstwach za rok 1928	31.I	2	18
Wywóz cukru z Polski	14.XII	23	202
Wywóz węgla z Polski	30.XI	22	194
Wywóz węgla przez poszczególne kraje	30.XI	22	194

	Data	Nr.	Str
Zakłady zastawnicze	30.IX	18	159
Zastaw rolniczy.	15.X	19	162
Zestawienie ilości sztuk weksli miejscowych i zamiejscowych podług wysokości kwoty, podanych do dyskonta, zdyskontowanych i odrzuconych od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r.	15.I	1	8
Zestawienie ilości sztuk weksli miejscowych i zamiejscowych podług wysokości kwoty, podanych do dyskonta, zdyskontowanych i odrzuconych od 1 stycznia do 30 czerwca 1929 r.	31.VII	14	128
Zestawienie zdyskontowanych weksli w I-em półroczu 1929 r.	31.VII	14	126
Zniżenie stopy dyskontowej w Niemczech	15.II	3	28
Zwyżka stopy dyskontowej Banku Angielskiego	30.IX	18	156

BIBLIOTEKA NARODOWA BN

XII. 1929. — 1.360.
Drukarnia Banku Polskiego.

Antykw. Nau
Wład 19.11.8
-4150-

800
258827/27/87

BN
BIBLIOTEKA NARODOWA
P. 33683 A
1928-1929